

Prosjektrapport
– Kulturminner og privatarkiv
2021-2023

Bakgrunn

Bevaring- og utviklingsplan for privatarkivarbeid i Trøndelag 2021 – 2025 har et punkt som peker på verdien av bevaring av privatarkiver med tilknytning til kulturminner. Et kulturmiljø i Trøndelag som pekte seg ut for iverksettelsen av dette punktet er Trehusbyen i Levanger. Trehusbyen i Levanger er et fredet kulturmiljø hvor det allerede var opprettet et digitalt kart som vi ønsket å utvide bruksområdet til gjennom dette prosjektet. Ved å samle inn, digitalisere og publisere privatarkiver med tilknytning til Trehusbyen i Levanger ville vi knytte bygårdene til privatarkiver som viser aktiviteten i de aktuelle gårdene. Det kan være arkiver etter enkeltpersoner som har bodd der, eller bedrifter og organisasjoner som har hatt tilhold der. Arkivene skulle digitaliseres og publiseres på Digitalarkivet. Tildelt beløp fra Arkivverket var på kr. 160 000 og ble brukt til digitalisering av relevant arkivmateriale.

Mål for prosjektet

Effekt mål:

Gjennom identifisering og tilgjengeliggjøring av prioriterte arkiver forventes at kommunen og fylkeskommunen kan bruke arkivene i fremtidig forvaltning av Levanger kulturmiljø. Ved å koble formidling av ulike kilder sammen med utgangspunkt i kart over Levanger by forventes økt interesse hos publikum med lokalhistorisk interesse. Siden arkivene publiseres på Digitalarkivet gjøres arkivene også allment tilgjengelig.

Resultat mål:

IKA Trøndelag forventer å nå målsettinger i bevaringsplanen ved at privatarkiver fra Levanger by blir bevart for ettertiden.

Målet er at 30 hyllemeter privatarkiver deponeres hos IKA Trøndelag og at 10 hyllemeter av disse ordnes og digitaliseres.

Leveranse:

Et utvalg adresser på det eksisterende kartet over trehusbebyggelsen i Levanger skal utvides med følgende lenker:

- 1) Lenke til tilsvarende adresse i folketellingen 1920 på www.digitalarkivet.no
- 2) Lenke til skannet privatarkivmateriale på www.digitalarkivet.no, som er knyttet til personer, foreninger eller bedrifter som har hatt tilhold på de aktuelle adressene
- 3) Lenke til foto som er relevant for adressene, uavhengig av hvor det er lagret.

Organisering

Prosjektet er gjennomført på grunnlag av økonomisk støtte fra Arkivverket. Prosjektet har vært ledet av IKA Trøndelag med deltakelse fra Levanger kommune, Levanger Bymuseum, Levanger fotomuseum og Trøndelag fylkeskommune og har vært organisert slik:.

Prosjekteier: IKA Trøndelag v/ Jens Rønning

Styringsgruppe: Guri Marjane Sivertsen (Levanger kommune), Gunn Hege Lande (TFK), Jens Rønning (IKA Trøndelag)

Prosjektleder: Tone Stakvik (IKA Trøndelag)

Prosjektgruppe: Tone Stakvik, Hanne Harstad (Levanger kommune), Sveinung Havik (Levanger Bymuseum), Tove Nordgaard (Byantikvaren Levanger kommune), Aud Åse Reitan (Levanger fotomuseum)

Gjennomføring og resultater

Prosjektperioden har vært 1.4.2021- 31.3.2023, selv om den i utgangspunktet skulle være på ett år. Årsaker er delvis pandemien og forsinket hjemmeside, men mest fordi det har tatt tid å skape engasjement og interesse. Vi har hatt oppslag i TrønderAvisa, i Levanger og Avisa Innherred og vi har publisert informasjon i ulike facebookgrupper og hjemmesider, uten at vi har fått så mye respons. Det ble også holdt foredrag under Kulturuka i Levanger, og tilslutt en lansering under Marsimartnan 3.mars i Levanger. Byantikvaren har vært i kontakt med gårdeierne og det ser ut til å ligge en del arkivmateriale som kan være av interesse for dette prosjektet, men vi har ikke kommet videre med dette foreløpig. Det er tatt initiativ til oppretting av en gårdeierforening som kan være en viktig kanal etter at prosjektet er ferdig.

For å få fart på prosjektet og få vist publikum hvordan resultat kan bli seende ut har vi lånt inn arkiver fra kommunen og fra Bymuseet for digitalisering. Slik har vi fått digitalisert materiale som kan knyttes til 10 ulike adresser i Trehusbyen. I tillegg har vi fått inn et arkiv fra foreningen Levanger Vel som var uordnet, men som nå er ordnet og digitalisert.

Digitaliseringen er gjennomført ved frikjøp av prosjektmedarbeider hos IKA. Regnskap følger sist i rapporten.

Levanger kommune fikk ny hjemmeside høsten 2022, og kartet er overført til den nye løsningen (se bilde neste side). Kartet er stadig under arbeid med tanke på layout og utvidet funksjonalitet.

Følgende adresser og arkiver er digitalisert:

Arkiv	Adresse
Håndverkerforeningen	Jernbanegata 17A
Levanger speil- og guldlistefabrik	Kirkegata 24
Kaffistova	Kirkegata 48
A. Selmer	Sjøgata 17
Arbeidernes Trelastforening	Sjøgata 42A
Bratsberggården	Kirkegata 43
Levanger particulaire skole	Håkon den godes gate 9
Levanger fattig- og sykepleieforening	Håkon den godes gate 43
Levanger Totalavholdsforening	Håkon den godes gate 38A
Levanger Vel	Kirkegata 40

På kartet er det mulig å klikke på den enkelte bygning og få oversikt over lenker til digitaliserte privatarkiver, kommunale arkiver, foto og en lenke til hvem som bodde i bygningen ved folketellingen 1920. Arkivene har dermed to innganger, både via Digitalarkivet for alle interesserte, og tilgjengelig i kontekst via kartet over Trehusbyen.

Vi har også digitalisert et arkiv som ikke passet inn innenfor adressene i Trehusbyene og det er også digitalisert mange enkeltelementer som omhandler byen generelt, som lokale lover og forskrifter. Disse er likevel publisert til Digitalarkivet og kommunen har planer om å utvide kartområdet til å omhandle også andre temaer enn Trehusbyen slik at også disse lenkene vil bli koblet på i en senere versjon.

Byantikvaren har et samarbeid med arkitektstudenter og faglærere fra NTNU som jobber med bebyggelsen i Trehusbyen og i den forbindelse ble det holdt et arrangement under det årlige markedet i Levanger Marsimartnan 3. mars som var åpent for alle. Arrangementet hadde omtrent 100 deltakere og byantikvaren holdt et foredrag om Trehusbyen og prosjektet vårt, og studentene delte sine opplevelser av Trehusbyen. Dette arrangementet med påfølgende avslutningsmøte for prosjekt- og styringsgruppa markerer slutten på prosjektperioden.

EVALUERING:

Vi har ikke lykket med å ta inn 30 hyllemeter arkiv som vi satte oss som mål ved oppstart av prosjektet, økningen i bestanden er på bare 0,5 hyllemeter. Men IKA stiller fremdeles de 30 hyllemetrene til disposisjon etter at prosjektet er ferdig, selv om vi ikke vil ha ressurser til digitalisering. Antall digitaliserte arkiver som er publisert på Digitalarkivet er 49, fordelt på 11 arkivskapere eller samlinger. Av disse klarte vi å knytte 10 til adresser i Trehusbyen. Det var vanskeligere enn ventet å knytte arkivene til adresser, og noen av forbindelsene har gått via for eksempel verksmesteren på Levanger speil- og guldlisterfabrikks bostedsadresse, og ikke via selve fabrikken. Forbindelsen er forklart i tilknytning til lenken som legges ut. Det har også vært vanskelig å nå ut til aktuelle som har arkiv, men dette vil trolig bedre seg når resultatene nå er presentert.

Videre arbeid:

Det er viktig at den nye bruken av kartet lever videre etter at prosjektperioden er ferdig, og at det fylles på med mer informasjon og digitaliserte elementer. Opprettelsen av en gårdeierforeningen kan også gi en kanal inn hvor vi kan bidra til økt interesse. Det er også snakk om utvidelse av kartområdet geografisk, og evt legge på flere kartlag, samt koble til flere kommunale arkiver. Kartet har mange bruksområder, og er interessant for mange grupper, både kommunens og fylkeskommunens ansatte som jobber med bygningene, studenter spesielt fra arkitektavdelingen og lokalbefolkning. I tillegg når Digitalarkivet ut til alle uavhengig av kjennskap til Trehusbyen. Nå som prosjektperioden er over merker vi økt pågang når det gjelder aktuelle arkiver og vi håper at utvidelsen av innhold i sidene vil fortsette. Selv om det ikke er mer midler til digitalisering vil IKA være behjelpelig med oppbevaring av aktuelle arkiver og registrering og publisering av arkiver som blir digitalisert.

Finansiering og regnskap

Inntekter

	Budsjett	Regnskap
Arkivverket	160 000	160 000
Egeninnsats Levanger kommune/Bymuseet	50 000	70 000
Egeninnsats IKA/Fylkeskommunen	110 000	160 000
Sum	320 000	390 000

Utgifter

	Budsjett	Regnskap
Frikjøp av medarbeidere - digitalisering	160 000	160 000
Kartlegging, innsamling	70 000	80 000
Ordning, tilrettelegging og katalogisering	70 000	100 000
Møtevirksomhet, presse, foredrag, reiser	20 000	50 000
Sum	320 000	390 000

Tone Stakvik 3.4.2023

Prosjektleder IKA Trøndelag